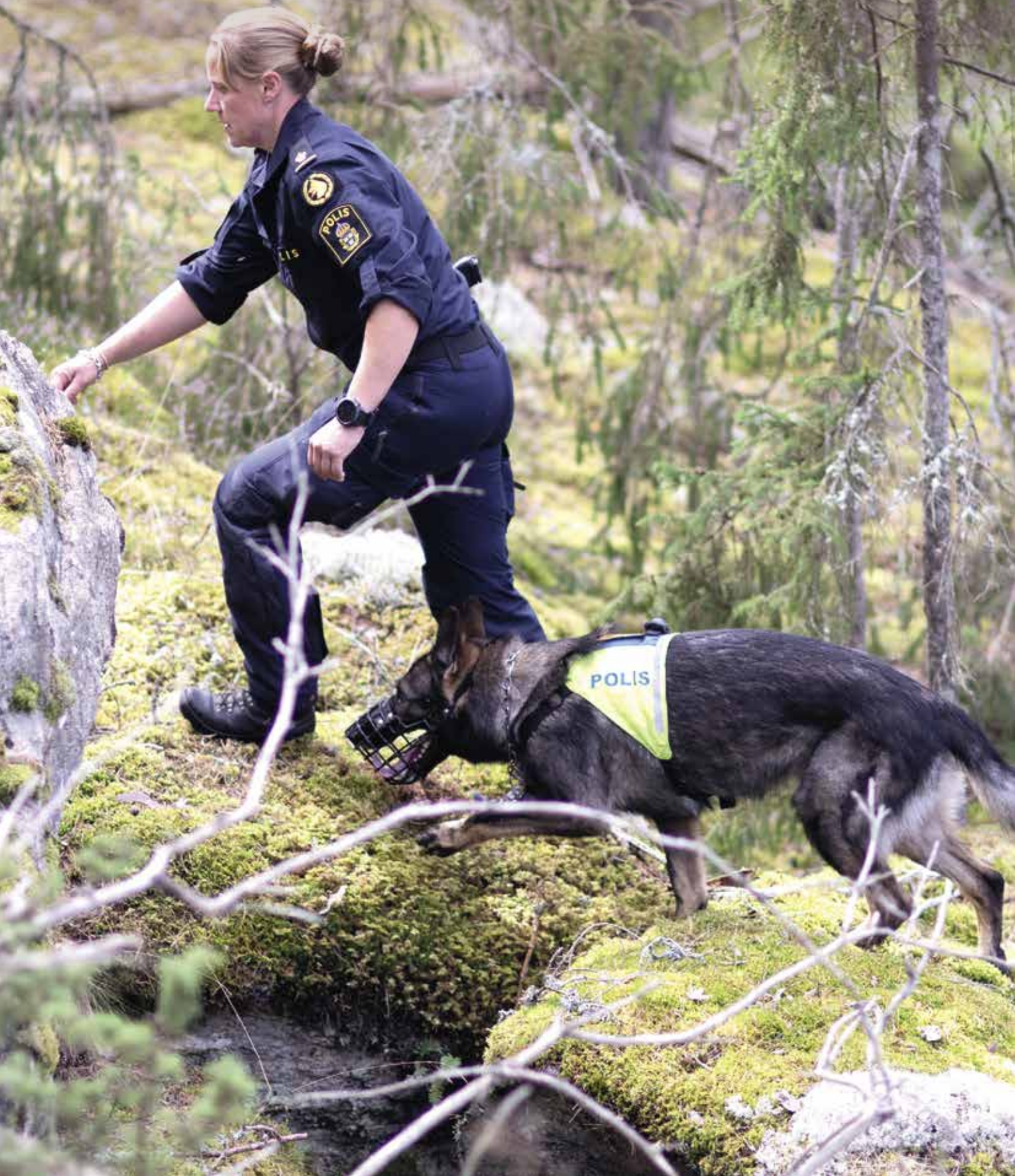

POLISHUNDEN

www.polishunden.se | Medlemstidning för Polisens Hundförarförbund | nummer 4-2024

Förändringar på gång

Sommaren lider mot sitt slut och jag hoppas att alla har hunnit återhämta sig med välförtjänt ledighet. Vi befinner oss i en fas inom myndigheten där kraven på oss börjar bli allt tydligare. Fler poliser ska vara synliga ute i samhället och förebygga brott samt ge allmänheten en ökad trygghet. Fler grova brott ska klaras upp och utredningsverksamheten ska utvecklas. Egentligen inget nytt, men förhoppningsvis kommer det denna gången att förverkligas och inte bara bli en vision.

Hundverksamheten är en väldigt liten del inom Polisen, men många gånger avgörande i olika brottsutredningar. Av 35 000 polisanställda är vi ca 450 hundförare en försvinnande liten grupp då viktiga beslut ska fattas. Trots detta satsas det på hundförarna genom nya lokaler, träningsanläggningar, utrustning med mera. Förutsättningarna för att träna hund nu jämfört med hur det var för bara 20 år sedan är enormt mycket bättre.

Fördelningen mellan patrullhundar och specialsökande hundar är för närvarande 80/20. Vikten av att använda rätt hund till rätt jobb visar sig bli alltmer avgörande, vilket gör att vi måste samarbeta mellan de olika grenarna på ett mera aktivt sätt. Informationsöverföring mellan hundförare kommer att bli en central pusselbit för att nå så långt som möjligt i olika brottsutredningar. Bra PM, informativa kartor som underlättar för de hundförare som ska ta utredningen vidare blir avgörande.

En farhåga då Polisen expanderar är att hundenheter blir utlokaliserade från de ordinarie polisstationerna. Det är nya fina lokaler som är väl anpassade till hundarnas behov och även hundförarnas. Det vi kommer att tappa är mycket av den dagliga kontakten med övriga poliser där informella kontakter skapas och erfarenheter utbyts över en kopp kaffe.

För att hundföraryrket ska fortsätta vara ett attraktivt alternativ, bland alla andra möjligheter som dyker upp inom Polisen, är det viktigt att vi syns i vardagen. Se till att vara goda ambassadörer för vårt skrå både genom fina arbetsinsatser och genom att vara goda arbetskollegor.

Från föreningens sida vill vi rikta ett Stort Tack till Lidköpings Brukshundklubb. De har arrangerat årets Sommar-SM på ett mycket förtjänstfullt sätt. Ett längre reportage finns i detta nummer.

Glad höst på er!

Johan Petersson

Ordförande, Polisens Hundförarförbund
andreelund@hotmail.com

www.polishunden.se

Adress: Tidningen Polishunden
Nationella Polishundtjänsten
Flygfältsvägen 22, 546 30 Karlsborg

Redaktör: Patrick Lagerstedt (reg. Väst)
0730-69 90 25
polishundred@gmail.com
Annonsfrågor? Se uppgifter nedan

Redaktionsråd: Hanna Högström (reg. Bergslagen)
hanna.hogstrom@polisen.se
Åsa Hemphälä (reg. Nord)
asareh73@gmail.com
Johan Svensson (reg. Väst)
Johan-f.svensson@polisen.se
Josefine Wersäll (reg. Sthlm)
josefine.wersall@polisen.se
Johan Petersson (reg. Väst)
Magnus Söderberg (reg. Väst)

Ansvarig utgivare: Johan Petersson, 070-247 02 73
andreelund@hotmail.com

Annonser: Polisens Hundförärförbund
c/o InformationsMedia i Göteborg AB, avd syd
Bankgatan 20, 233 31 Svedala
Tel. 031-84 11 10
annonser@polishunden.se

Layout: InformationsMedia i Göteborg AB, avd syd
Annika Cederlund

Distribueras som post- och webbtidning:
ISSN 0345-9446 (Print), ISSN 2001-8347 (Online)

Manusstopp 5-2024: 28 oktober

Utebliven tidning eller adressändring:
Skriv el. ring till Hannah Bergelin
hannah.bergelin@polisen.se, 0725-78 98 62

Omslag:
Anna med Kustmarkens Vasco under SM 2024.
Foto: Anna Erlandsson

Utgivningsplan 2024:
Nummer 1-2024 utgivning vecka 8
Nummer 2-2024 utgivning vecka 17
Nummer 3-2024 utgivning vecka 26
Nummer 4-2024 utgivning vecka 42
Nummer 5-2024 utgivning vecka 50

Tryck: Exakta Print, Malmö
www.exakta.se

För åsikter framförda i publicerade artiklar svarar respektive artikelförfattare.

Innehåll 4-2024

Ledare PHF	1
PHF:s styrelse	3
Storm på Lofoten!	4
Amarok ohälsosam miljö för flertal tjänstehundar	8
Bosh har bildats – Branschens privata aktörer går samman för kvalitetssäkring	10
Narkotikahundar i Norrtälje	12
Fler kan göra mer	13
Rapport från Polishund SM 2024	14
Inbjudan Draghundsläget 2025	25
SPTHK:s skyddsläger 2024	26
Skyddsläger 2024	28
På rätt spår	30
Varför bli medlem?	33
Veterinärspalten: Frågor om hundens hälsa	34
Information från Nationella Polishundtjänsten	36
Protokoll – Årsmöte – september 2024	38
Årsberättelse 2023 – 2024	39
Protokoll – Styrelsemöte – 18 juni 2024	40

Kalender för 2024/2025

Hösten: Styrelsemöte

Januari 2025: Draghundsläget

Mars 2025: Draghunds/Vinter SM

Maj/juni 2025: Nordiska Mästerskapen

Augusti 2025: Skyddsläget

Framtida arrangörer för Polishundsmästerskap

Draghunds/Vinter SM

2024: Umeå (inställt)
2025: Dalarna

Sommar SM

2024: Lidköpings BK, reg. Väst
2025: vakant

Narkotika SM (ej SM-status)

2024: Karlsborg
2025: vakant

Nordiska Mästerskapen

2024: Stavanger, Norge
2025: Värnamo, Sverige

Johan Petersson
Ordförande

Mobil:
070-247 02 73

E-post:
andreelund@hotmail.com

Hannah Bergelin
V. ordförande/medlemsansvarig

Mobil:
0725-78 98 62

E-post:
hannah.bergelin@polisen.se

Anna Rydén
Sekreterare

Mobil:
0725-87 03 86

E-post:
anna.ryden@polisen.se

Mimmi (Merit) Lindgren
Kassör

Mobil:
070-234 42 10

E-post:
smaangarna25@hotmail.com

Peter Lindberg
Ledamot

Mobil:
0708-95 12 69

E-post:
peter-b.lindberg@polisen.se

Elin Åström
Suppleant

Mobil:
070-202 02 65

E-post:
elin-m.jansson@polisen.se

**Polisens
Hundförärförbund**

Adress:
Flygfältsvägen 22
546 30 Karlsborg

Plusgiro: 577954-1
Swish: 123 474 55 50

www.polishunden.se

Carl Tyllström
Suppleant

Mobil:
072-502 96 97

E-post:
carl.tyllstrom@polisen.se

Valberedning: Andrea Hardie, region Väst (*sammankallande*), Lars-Åke Blom, region Väst, Niklas Gripenblad, region Öst

Storm på Lofoten!

*Efter ett besök vid Trollsjön måste
man mysa och njuta av utsikten*

Stopp i Piteå ett måste för att kolla in stranden långt norrut.

Andenes i väntan på valsafari.

Vilken semester vi har haft i vår lilla husbil som vi kallar Hobbitten! Jag, Matte och en kollega packade bilen full och drog norröver. Sundsvalls BK blev första övernattningen (en fantastisk fin klubb) och sen blev det en natt på Piteå BK (också himla fin klubb). Där fick Matte gå walk of shame till en annan husbil och fråga om någon kunde hjälpa henne få igång gasen. En herre kom glatt som vår hjälte. "Haru gas"? frågade han. Matte muttrade att hon inte är helt korkad och visade glatt de två fulla gasbehållarna varpå frågan om dom är på kom. "Som sagt är jag inte helt korkad", muttrade Matte. Han böjer sig ner och pekar på en gul liten knapp och säger: "Tryck du in den där så funkar allt, för det är krocksensorn som löst ut". Matte flinade stort och svarade: "Fan, jag är helt korkad." Resten av resan hade vi gas och spisen funkade.

Vi styrde vidare mot Abisko, Riksgränsen, Narvik och vidare upp mot Andenes där planen var att åka på valsafari. Vädret var högsommar och soligt. Fantastiska vyer, grönblåturkost vatten och vita stränder. Overkligt att vara så långt norrut och få en blandning av allt. När det sen blev dags för valsafari kom första bakslaget. Inställt! Vädret i Andenes var kalas, men långt ute på havet gick vågorna 6-7 meter och dom hade inte hört några valar på sina sonarer. Snopet minst sagt, men Matte var nöjd ändå då hon föreställde sig en 9 meter lång RIB med kränkandes sjösjuka turister mitt ute på havet.

Resan gick sen söderöver och i regn. Hela dagen regn, men vad gjorde det när vi åkte bil? Just när vi rullar förbi skylten som förkunnar LOFOTEN slutar det regna och sen var det sol resten av resan. Lofoten kan man skriva hur mycket som helst om. Mycket turister hade vi hört, men inget

vi märkte av. Jo, på campingarna på kvällarna var det fullt, men vi klurade på var dom var under dagarna. Vi fick lite tips av en kollega som jobbat på Lofoten och upptäckte lite ställen här och där. Vi vandrade och njöt och såg så otroligt myck-

Gåva av norsk kollega.

Å, ett fiskeläger, längst söderut på Lofoten vid vägs ände (E10).

Ovan och till vänster: Vandring Kabelvåg, Lofoten.

et fin natur. Vi var till en fotbollsplan som upptog en hel ö – Henningsvær. Först körde vi igenom en liten pittoresk stad/by och vips var vi bredvid fotbollsplanen. Helt konstigt.

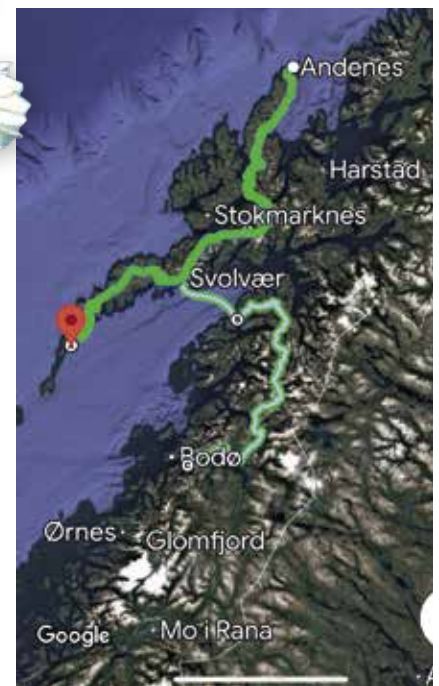
En dag var det örnsafari som jag inte fick åka med på. Han som körde båten är en pensionerad kollega vars sambo jobbar som narkotikahundförare på Lofoten. Hon fixade så vi kunde ställa Hobbitten inne på polishusgården och jag fick en egen hundbox bredvid hennes hund.

Matte sa att båtturen var magisk. Stilla vatten och 500 hk på en RIB gjorde hennes dag. Guiden som är uppvuxen på Lofoten stannade båten i en fjord, Trollfjorden. Där berättade han historien om hur hans förfäder fått köpa hela fjorden och omkringliggande berg i början på 1900-talet. Han var kung över sten och vat-

Havsörn.

Inte alltid man får en örn.

Del av resan.

Norske kollegans barndomshem.

Semester!

ten! Han visade även upp sitt barn-
domshem som låg i väglöst land. Båt
till en grannö och sen nån kilometers
promenad till skolan. Sen blev han po-
lis på Lofoten och kör nu turister, när
han vill sysselsätta sig som pensionär.
Örnar fick dom se. Stora fina, men
Matte var ju kass på hinna fånga dom
på bild. Måsar däremot – hela mobilen
är full med bilder av måsar! En ma-
gisk tur och ett måste om man besö-
ker Svolveær som i övrigt var en riktigt
trevlig liten stad.

En rundtur i polishuset blev det ock-
så och en gåva till Matte. En hel bag

full med diverse olika mediciner och
förbandsutrustning. ”Den må ni ha i
bobilen.”

Vi var längst ner på Lofoten där vä-
gen slutar och valde att köra norrut
igen för att slippa 3 timmar med färja
till Bodø.

Över på fastlandet stannade vi vid
Saltstraumen (Saltströmmen) nära
Bodø. Världens starkaste tidvatten-
strömmar. Så coolt att se de balla rib-
båtarna knappt ta sig fram när vattnet
forsade in. När vi sedan korsade grän-
sen till Sverige, nära Arjeplog, stanna-
de Matte och njöt. Det är bra vackert i
Sverige också!

Det har blivit många mil i bilen, men
också många vandringar och utflykter
under de två veckor vi var iväg. En ma-
gisk resa som inte går att göra rättvisa
i text, men vi kan helt klart rekom-
mendera den.

Direkt efter semestern väntade min
certifiering och efter ett omprov på
fordonssök kan jag numera titulera
mig som Storm, tidigare BPU-hund
och numera narkotika/vapenhund!

● **Text & foto:** Storm med sin Matte

Aspirant efter nattpass?

Vapenvård.

Studiebesök.

Svolveær.

Amarok

ohälsosam miljö för flertal tjänstehundar

Under flera års tid, sedan VW Amarok (pickup med två hundburar monterade under kåpan på flaket) kom till hundeheterna i Sverige, har många hundförare upplevt att hundarna mår psykiskt dåligt av att åka i bilen. Det har gått så långt att vi, några hundförare nationellt, slängt ut frågan till landets hundförare för att höra hur hundarna mår.

Siffran är skrämmande; av totalt 367 polishundar mår 171 stycken dåligt av att åka i tjänstehundbilen, vilket är 47% av hundarna.

Från alla beskrivningar, som vi har fått in från hundförare, kan vi inte se någon röd tråd bland hundarna som mår dåligt av att åka i bilen. Det kan inte kopplas till någon specifik ras eller hundar med specifik mentalitet, utan både så kallade "ånglok" till schäferhanar eller till exempel mallar med ett högre stresspåslag, har visat sig må dåligt.

Exempel på beteenden som hundarna uppvisar i Amaroken, och i anslutning till den, är att de ligger/sitter och hässjar (flåsar) i buren. Hundförarna upplever att hundarna har en förhöjd stressnivå. De vill inte hoppa in i buren/flyr från bilen när man närmar sig den, det finns hundar som snurrar runt, runt i buren hela tiden när bilen är i rörelse, skäller, att det kan tar en stund innan nosen fungerar, efter att hunden kommit ut från bilen, att hundarna aldrig lägger sig ner och slappnar av utan sitter upp i buren hela tiden. Flera hundförare har uppgett att deras hundar har fått öroninflammation och rinniga ögon efter att de har börjat åka i bilen och att detta beror på fukten bak i burarna. Det finns en mätare för fuktmätning och den är allt som oftast alltid på rött, alltså visa på för hög fuktnivå.

De hundar som mår dåligt, har inte några problem när de åker i hundförarens privata bil och de hade inte heller några problem i det tidigare tjänstefordonet som var Volvo. Hundarna uppvisar inga stressrelaterade symptom i andra fordon.

Vår uppfattning, till varför hundarna mår så pass dåligt i bilen som de gör, är på grund av den höga ljudvolymen (dåligt isolerad kåpa), de alldeles för stora burarna och att de är isolerade från kontakt med föraren.

Vi har gjort en bullermätning i hundburarna under färd. I 160 km/h med dubbdäck uppmättes en ljudnivå på 94 dB, detta är ingen ovanlig hastighet vid utryckning.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2005:16, innebär ljudnivåer över 85 dB att hörselskydd skall användas. Detta är föreskrifter för oss människor, men enligt oss som jobbar med hund borde detta även innefatta dessa djur.

Det har också kommit in kommentarer om det kraftiga övertrycket som bildas när man stänger bakluckan och att detta är obehagligt för hundarna. Om man öppnar sidoluckan och håller handen mot glipan i evakueringsluckan och sedan stänger bakluckan så känner man hur det blåser till i evakueringsluckan. Det finns inte heller någon bra list, som kan dämpa ljudet, utan det är som plast mot plast slår igen.

Min hund är en av alla våra hundar som har haft stora flyktbeteende när han blir intvingad i buren. Ett evigt snurrande och hässjande och han vilade aldrig. Nu med dispensen ligger han med bälte i baksätet, är det en helt annan hund. Han springer självmant till bakkörren, vill in och det viktigaste är att han vilar mellan jobben och är tillfreds.

Att det är dåligt ljudisolerat, och inte tilltäppt, syns även mycket tydligt på insidan av bakluckan då den är dammig av vägdamm och även blöt då det regnar mycket.

Det är oacceptabelt att så många av polisens tjänstehundar mår så pass dåligt som de gör när de åker i Amaro-ken. De spenderar väldigt många timmar varje dag och vecka, i bilen, där det är meningen att de ska kunna vila och återhämta sig för att kunna prestera på topp.

Vi inom polisen ska vara en förebild för övriga hundägare i Sverige, vi ska behandla våra hundar väl, men när man hör hur våra polishundar mår i tjänstebilen känns det som rent djurplågeri att tvinga in hundarna i bilar/burar som de mår så pass dåligt i.

Flera hundförare har skrivit att de själva mår dåligt av att se hur dåligt deras hundar mår bak i buren, så de har i princip blivit tvingade att hitta en lösning på problemet. Vissa hundförare har satt en flygbur i baksätet eller satt hunden i baksätet med bilbälte. När hundförarna har gjort denna förändring har hundarna upplevts lugna, glada, trygga och vill hoppa in i

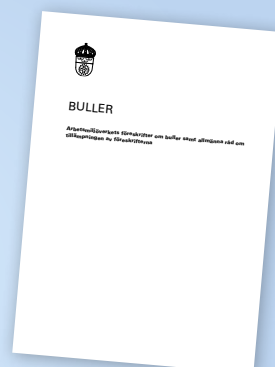
Buller (AFS 2005:16), föreskrifter

Föreskrifterna gäller för verksamheter där någon kan utsättas för buller i arbetet. De kompletterar och preciserar föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete bland annat när det gäller undersökning och riskbedömning.

Ny regelstruktur 1 januari 2025

Den 1 januari 2025 ersätts ovan föreskrift i en ny struktur. Vi har sorterat om alla paragrafer i våra nuvarande 67 föreskrifter in i 15 nya föreskrifter. AFS 2005:16 kommer återfinnas i AFS 2023:1, 10, och 11 eller i arbetsmiljölagen.

Källa: Arbetsmiljöverket (<https://www.av.se/>)

bilen igen och framför allt har de kunnat presterat när de väl ska ut och jobba och de har även kunnat vila i bilen när det inte har varit några jobb.

Vissa enheter i Sverige har till och med ställt Amaro-ken, inga hundar åker i den, på grund av hundarnas mående. Kollegor vill inte ens introducera den till nya hundar, för oro att hunden kommer må dåligt.

Vi har fått till oss att fyra hundar, som har blivit godkända till att bli polishund, slagits ut då de har blivit för påverkade av att åka Amaro-ken. De har vantrivts så pass mycket i bilen att det har påverkat deras möjlighet att arbeta/prestera när de väl kommit fram till jobben och tagits ut ur bilen. Den siffran kommer inom kort bli större om vi fortsätter låta våra hundar må dåligt i denna bil. Vissa är redan på gränsen av vad de klarar av.

Vi skrev en skrivelse till nationella fordonsgruppen och till NPHT i april i år. I maj hade vi vårt första möte med parterna. Vår målsättning har hela tiden varit att utgå ifrån våra hundar och deras välmående. Vår uppfattning är att alla på mötet kände detsamma och att vi behövde hitta lösningar.

Den kortsiktiga lösningen blev ett nationellt beslut på att ge dispens till de hundar som mår psykiskt dåligt till att hunden får åka i baksätet med godkänd sele. Nu i höst förväntar vi oss att några Amaro-ker byggs om med en platsbyggd baksättesbur och att detta utvärderas inom en snar framtid. Våra hundar måste få en arbetsmiljö de tjänar.

När Amaro-ken togs i bruk 2019 var man positivt inställd till bilen. Efter några år visade det sig att den har brister som påverkar hundars, och indirekt hundförare, mående negativt. Miljön i bilen kan ge hundar stresspåslag och gör att hundarna inte får den vilan i bilen som behövs för att utföra ett bra arbete. Många hundförare upplever att deras hund mår psykiskt dåligt av att vistas i bilen. Arkivbild

● Text & foto: Hannah Bergelin
● Foto: Lars Hedelin

Bosh har bildats

– Branschens privata aktörer går samman för kvalitetssäkring

En av de privata sökhundsaktörer som finns på marknaden som erbjuder hundsök på skolor med narkotikahundar är Maria Delin från Watson Detective Dogs med en bakgrund som hundförare på Tullverket.

Maria är även en av initiativtagarna till organisationen Bosh, branschorganisationen för sökhundar som nu har medlemmar i hela Skandinavien.

Ett initiativ som både Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, Narkotikafri Skola, skola och polis vi talat med ser mycket positivt på. Ett initiativ som förhoppningsvis fungerar som en kvalitetssäkring och hjälper de företag och skolor som vill använda privata aktörer för hundsök med narkotikahundar.

Bosh är en branschorganisation inte bara för narkotikahundar, utan för alla slags sökhundar och de har ett flertal inriktningar såsom: skadedjur, narkotika, vapen, elektronik, sprängämnen, vattenläckor och skogsbrand, för att nämna några.

Det kan vara svårt att veta om en privat sökhundsaktör uppfyller alla de krav som ställs. Detta är anledningen till att Bosh bildades, för att hjälpa uppdragsgivarna att hitta bra sökhundsföretag, där Bosh kontrollerar att de uppfyller kraven.

Ett grundkriterie för narkotikasökhundarna är självklart att följa polisens riktlinjer vad gäller skolsök, men Bosh ställer även andra krav:

- Årlig godkänd tjänstbarhetsbedömning inom verksamhetsinriktningen

med de sökhundar medlemsföretaget avser att arbeta kontinuerligt med.

- Sekretessåtagande i uppdragsavtalet som skyddar uppdragsgivare.
- Registrerat företag som praktiserar god företagsamhet och en ansvarsförsäkring.
- Transportörstillstånd från Jordbruksverket samt godkänt fordon av Länsstyrelsen.
- Kontinuerlig vidareutveckling och kompetenshöjning.
  - Som privat narkotikasökhunds företag ska man veta vad man får och inte får, vad som är lagmässigt rätt och riktigt och hur man ska agera vid upptäckt av droger, säger Maria som menar att marknaden behöver i viss mån regleras. Det behövs gemensamma riktlinjer eller kalla det branschstandard om du vill, särskilt när det är många och många nya aktörer på marknaden idag. Våra kunder och uppdragsgivare ska veta var de vänder sig för att hitta aktörer som uppfyller kraven, fortsätter Maria.

Jag frågar Maria om hur en tjänstbarhetsbedömning, som måste genomföras varje år för att man ska bli godkänd, går till?

Maria berättar att den ser olika ut för de olika inriktningarna eftersom

doft, arbetssätt och syfte skiljer sig åt. Ekipaget testas tillsammans, först är det ett doftigenkänningstest, därefter ett söktest på ca 1 timme och sen avslutas allt med ett teoretiskt prov. Det är viktigt att hundföraren har bred yrkeskompetens inom sitt område, men också att hunden är väldresserad och att hundförare och hunden tillsammans har förmåga att lösa uppgiften. Blir de godkända får de uppvisa alla dokument och intyg som krävs. När allt är på plats blir de ackrediterade, får årets ackrediteringsmärke på protokollet och företaget blir presenterat som medlemsföretag på Bosh:s webbsida.

Maria är tydlig med att Bosh välkomnar alla i branschen, som vill vara med, oavsett var de fått sin utbildning. Men Bosh tummar inte på de grundkraven som ställs.

Du kan hitta ackrediterade sökhunds företag och läsa mer om Bosh på bosh.nu.

● **Text:** Anna Bergfors, skribent för

Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, som ger ut tidningen Narkotikafrågan

● **Foto:** Gustav Gräll

Artikeln är tidigare publicerad i Narkotikafrågan 4/2023

Maria Delin med narkotikasökhunden Nordquist, söker av skåp efter narkotika.

Hundsök i en skola i Norrtälje.

Foto: Norrtälje kommun

Narkotikahundar i Norrtälje

Att Norrtälje kommun ska ha drogfria skolor är något som politiker och tjänstepersoner i Norrtälje är överens om. Under 2022 fick grundskolechefen och gymnasiechefen i uppdrag av politikerna att börja med narkotikasök med hundar på Norrtäljes högstadieskolor och gymnasieskola.

– Syftet är att stärka arbetet med drogfria skolor och bidra till att skolan ska vara en plats för utbildning och lärande vilket kräver en trygg och säker plats, utan droger, säger Johan Kant som är chef för grundskolorna i Norrtälje kommun.

I Norrtälje har man tidigare samarbetat med polisen och polisens narkotikahundar, men då polisen har begränsade resurser för detta bestämde Norrtäljes skolor att göra en upphandling av tjänsten i stället.

– Samarbetet med polisen har fungerat väl, men vi ville ha mer systematik och förutsägbarhet i arbetet varför vi fick i uppdraget av politikerna att genomföra en upphandling, säger Johan.

I upphandlingen har man varit mycket tydlig med krav på tjänsten och man ställde bland annat krav på:

- Finansiell stabilitet
- Referenser
- Att aktören följer polisens riktlinjer för förebyggande arbete med narkotikasökhundar
- Tjänstbarhetsbedömning av utomstående part
- Aktuella tillstånd från länsstyrelsen

Johan berättar att tre aktörer uppfyllde kraven i deras kravlista och det lokalt förankrade företaget Roslagens Specialsök anlätades. Hundsöken med narkotikahundar görs oanmälda, oannonserade och oregelbundna efter skoltid då inga elever vistas i skolan samt vid misstanke om narkotika på skolan. Om hundarna skulle hitta misstänkt narkotika under sökningen övergår den brottsförebyggande verksamheten i brottsutredande verksamhet hos Polisen. Information till elever och vårdnadshavare om hundsöken ges i efterhand.

Johan berättar att han var själv lite skeptisk till detta i början men har ändrat uppfattning. Han säger att:

– Det här skapar en stor trygghet för både elever och föräldrar att man har en narkotikafri skola och att man aktivt jobbar för det, och jag tycker det är positivt att politikerna är tydliga med vad de vill!

Johan ser positivt på att kvalitets-säkra hundsök med narkotikahundar som den nybildade organisationen Bosh, branschorganisationen för sökhundar har som uppdrag.

– Det här med hundsök är en viktig pusselbit i skolans drogförebyggande arbete och det känns bra att det tas ett helhetsgrepp i frågan, det kommer att hjälpa oss skolor i detta arbete, säger Johan avslutningsvis.

● **Text:** Anna Bergfors

Artikeln är tidigare publicerad i Narkotikafrågan 4/2023

Fler kan göra mer

En aktör som har mycket erfarenhet av hundsök med narkotikahundar är polisen. Narkotikafrågan (Riksförbundet Narkotikafritt Samhälles tidning) samtalar med polisen Jan Sköldberg i Köping, en polis som arbetat 33 år inom poliskåren, både på fältet i radiobil och nu som kommunpolis, en person med stor erfarenhet av polisens arbete.

Jan, som kallas Janne, berättar att många skolor kontakter polisen och vill ha hjälp med hundsök och att detta är något polisen självklart ställer upp på när möjlighet finns.

Janne sticker inte under stol med att polisens resurser är begränsade och tyvärr måste grova brott prioriteras framför olika typer av brotts- och drogförebyggande.

– Om man utgår från brottstriangeln som beskriver tre förutsättningar som påverkar om brott kan komma att begås: motiverad gärningsperson, lämpligt offer och frånvaro av formell och informell kontroll, så är hundsök med narkotikahundar både brottsförebyggande och brottsbekämpande, säger Janne. Bara vetskapen om upptäcktsrisk avskräcker vissa att begå brott, fortsätter han.

Janne påtalar hur viktigt det var att frågan om hundsök på skolor blivit klarlagda juridiskt då det tidigare fanns vissa frågetecken runt frågan.

– Nu är det tillåtet med hundsök på skolor, något som Justitieombudsmannen klargjort.

Jag frågar vad han tycker om utvecklingen i Sverige med många privata aktörer som arbetar med hundsök och narkotikahundar och Jannes svar kommer direkt:

– Bra att fler aktörer hjälps åt. Alla goda krafter behövs. Vi inom polisen kan inte själva lösa denna fråga, vi måste hjälpas åt och så länge det är seriösa aktörer som följer JO och polisens riktlinjer så är det bara bra, säger Janne.

Janne poängterar att även om privata aktörer arbetar med dessa frågor behövs samverkan med polisen då det blir polisiära ärenden om hundarna hittar narkotika.

– Informera gärna din lokala polis när ni planerar för hundsök så vet polisen om det och kan agera skyndsamt vid behov, uppmanar Janne.

Innan vi avslutar vårt samtal frågar jag Janne vad som är det bästa med att

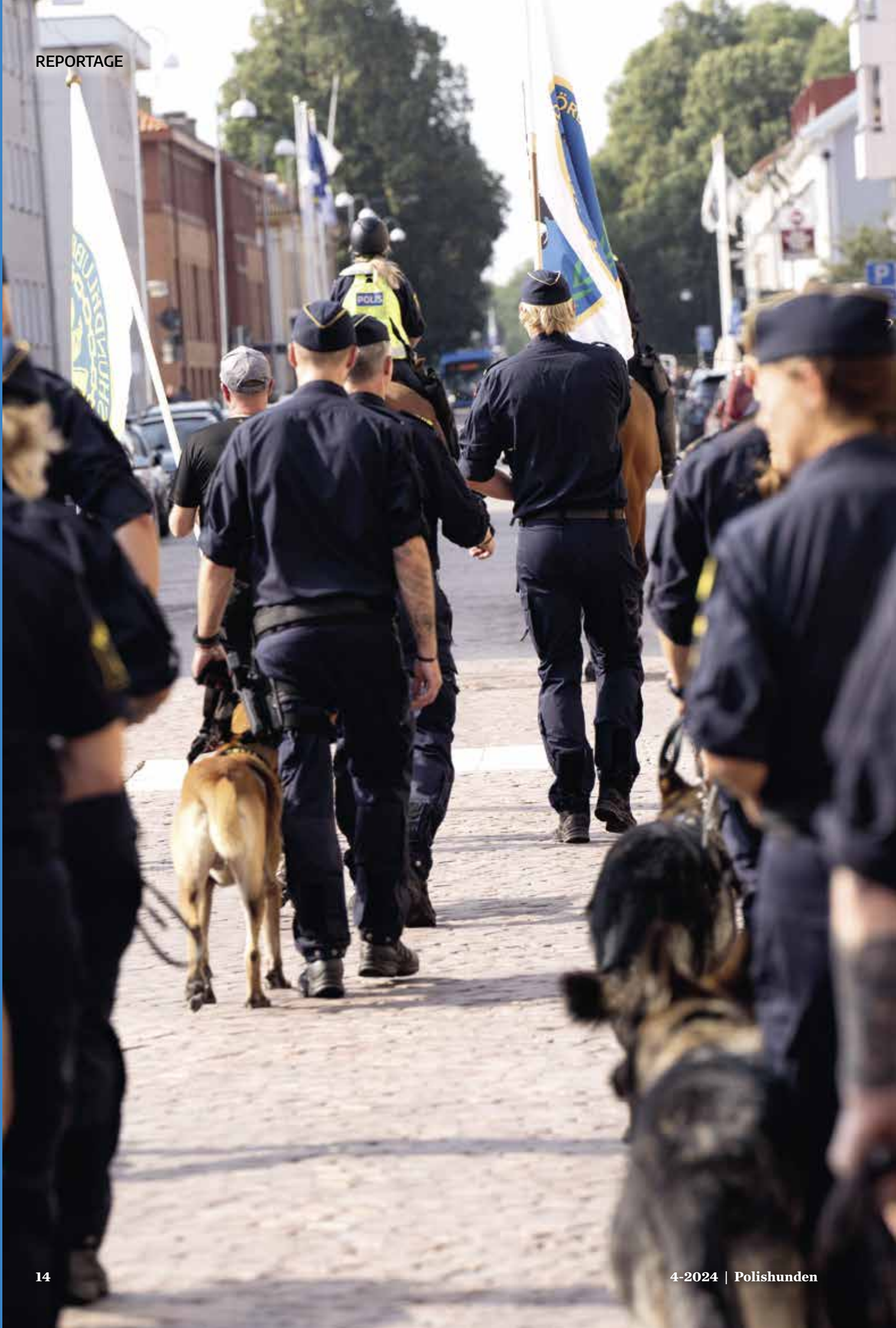
arbeta som polis, vad som driver honom och han svarar att:

– Jag har haft och har ett drömjobb, 23 år i radiobil. Varierande, spännande och att hjälpa andra. Jag brukar säga att man inte blir rik på pengar som polis men rik på minnen och upplevelser, allt man får vara med om. Det är berikande.

- **Text:** Anna Bergfors
- **Foto:** David Eriksson

Artikel är tidigare publicerad i Narkotikafrågan 4/2023

Rapport från

Polishund SM 2024

I helgen var jag och tittade på Polishund SM för första gången. Det var jättekul att få se polishundar jobba på nära håll i olika grenar. Lidköpings Brukshundklubb var arrangör och vädret bjöd på strålande sol, dock något blåsigt.

SM invigdes på torsdagen med parad inne i centrum och platsliggning inför publik i stadsträdgården. Tio minuter skulle hundarna ligga still med

förarna inom synhåll en bit bort, skott förekom också.

Deltagarna tävlade i två olika grupper; skyddshundsgruppen och spårhundsgruppen och hade lite olika scheman och moment.

Spår

F7 Såtenäs stod för spårläggningen och spåret var ca 1 500 meter långt och hade en liggtid på ca 90 minuter.

I spåret fanns sju föremål av olika material som hundarna skulle hitta och markera. Hundpatrullen hade 40 minuter på sig att hitta spåret och spåra de 1 500 meterna. Ingen publik fick närvara i spårskogen. Föremålen gav olika hög koefficient där sista föremålet gav högst poäng.

Lydnad

Lydnadsprogrammet hölls på appell-

planen och publik var tillåtet. Programmet startade med linförighet där hunden i koppel skulle följa förarens vänstra sida i olika gångarter, svängar och stegförflyttningar. Sedan var det fritt följ där enda skillnaden var att hunden nu var lös istället för kopplad.

Hopp över ett 75 cm högt täckt hinder, läggande under gång samt inkallning med platsläggande var nästa moment.

Lydnaden avslutades med två specialmoment där ekipaget utmanades med störningar. Första störningsmomentet var inkallning där en fotboll sparkades över planen framför hunden när den var på väg mot sin förare. Hunden skulle fortsätta fram till föraren utan att falla för frestelsen. Sista momentet var fritt följ där hunden utan koppel skulle hålla sig vid förarens vänstra sida, medan föraren gick och hämtade en skottkärra. Skottkärran var full med tennisbollar och med hunden i fotposition körde föraren skottkärran till en pool och tömde alla bollarna i den.

Brottsplatsundersökning

Brottsplatsundersökningen hölls i en avspärrad skogsdunge. Runt hela området satt ytterligare en avspärning

så det bildades en korridor runt platsen. I korridoren fick hundföraren röra sig fritt och skicka in hunden på brottsplatsen från vilket håll den ville. Man fick bland annat poäng i taktiskt uppträdande så det gällde att tänka till och vara smart när man lade upp sitt sök. Hela området skulle sökas av. Föraren fick bara beträda brottsplatsen för att hämta de föremål hunden markerat. Hunden fick markera föremålen hur den ville så länge den inte rörde föremålen. När föraren ansåg att hunden markerade så hen "markerat" och fick lov att gå fram till hunden och hämta föremålet. I rutan fanns fyra olika föremål: en kniv, en bilnyckel, en plånbok och en läderbit. Varje ekipage hade tio minuter på sig att lösa uppgiften.

Personsök/Räddningssök

Söket hölls i kuperad terräng i skogen och området var 300 meter långt

och 100 meter brett. Ingen publik fick närvara, men jag som skribent fick följa med och se ett av ekipagen. Hundföraren fick gå på en stig i mitten av området och skicka hunden att söka av åt både höger och vänster. I området skulle hunden hitta en dold person som var svår att komma åt, en synlig "medvetlös" person samt hitta och markera en gummibåt. Hunden skulle markera det den hittat med ståndsfall. Förutom poäng för de hittade föremålen gavs även poäng för själva sökandet samt taktiskt uppträdande. Även här gällde det att tänka till och lägga upp sitt sök på bästa sätt.

Skydd

SM avslutades med skydd hela söndagen. Poängen från tidigare dagar räknades ihop så de tävlande fick starta i omvänd ordning, det vill säga den som låg etta fick starta sist.

I skyddsarbetet ingick bland annat överfall på föraren, transport av figurant där hunden och förare gick några meter bakom figuranten samt fasttagande av flyende. Sedan följde tre olika modprov; anrop, angrepp, släppande.

Sändande och återkallande innebar att hunden skickades mot figuranten, men kallades tillbaka till föraren innan hunden hann ifatt figuranten.

Precis som i lydningen avslutades skyddet med att hunden skulle övervinna två olika svårigheter. Det första var att hunden skulle springa genom en säcktunnel till figuranten och det andra var att figuranten kastade en väska och sprang och gömde sig bakom en bil. Hunden skulle låta bli väskan och springa runt bilen och ta fast figuranten. Programmet slutade med

att hunden, på kommando, skulle släppa figuranten och återgå till föraren.

Stort grattis till vinnarna Jakob Hydén med Imzedrifts S-kill (skyddshundsgruppen) och Anna-Karin Hallbjörner med Noordhgårdens Rolle (spårhundsgruppen)!

● Text: Maria Kvist
● Foto: Anna Erlandsson

Resultat skyddshundsgruppen

Nr	Förare	Region	Hund	Lydnad	Spår	Räddnings-sök	Skydd	Plats- under	Resultat	Plac.
11	Jakob Hydén	Stockholm	Imzedrifts S-kill	227,50	330	237,0	336,0	129,50	1260,00	1
12	Torbjörn Hansen	Syd	Diarmaids A'Rapp	205,75	264	284,5	343,0	135,25	1232,50	2
3	Niklas Gripenblad	Öst	Segervittringens Dundee	244,50	297	157,0	328,5	157,25	1184,25	3
4	Manda Lundmark	Syd	Försvarmaktens Mist	240,00	330	169,0	291,0	105,00	1135,00	4
2	Hannah Bergelin	Väst	Krokasmedens Överste	186,75	231	217,5	275,0	116,50	1026,75	5
8	Johan Hansson	Väst	Kustmarkens Robson	191,50	267	227,0	221,0	0,00	906,50	6
9	Camilla Jönsson	Väst	Kustmarkens Verner	121,25	294	114,0	245,5	74,50	849,25	7
6	Sara Kristiansson	Stockholm	Krokasmedens Åskar	153,50	270	155,0	151,5	70,00	800,00	8
7	Anna Rydén	Väst	Kustmarkens Vasco	131,50	330	154,0	0,0	124,00	739,50	9
5	Carl Tyllström	Bergslagen	Bulten-är-lös	242,50	237	142,0	0,0	114,50	736,00	10
10	Patrick Lagerstedt	Väst	Lucca von den Moonweisers	142,25	327	103,0	0,0	0,00	572,25	11
1	Erik Jonsson	Väst	FM Ravix	120,75	0	0,0	234,5	86,75	442,00	12
13	Carola Kumpuula (bryter)	Syd	Av Centaurus Q-Hassan	0,00	0	0,0	0,0	0,00	0,00	13

Resultat spårhundsgruppen

Nr	Förare	Region	Hund	Lydnad	Spår	Saksök	Totalt	Plac.
101	Anna-Karin Hallbjörner	Väst	Noordhgårdens Rolle	149,0	360	149,00	658,00	1
102	Niklas Axelsson	Väst	Försvarsmaktens Orby	186,5	370	71,75	628,25	2
103	Josefine Wersäll	Stockholm	Hasseman's Arko	130,0	200	61,00	391,00	3
104	Peter Lindberg	Stockholm	Demonens Ulw	100,5	0	0,00	100,50	4

Välkommen till Draghundsläger 2025!

12–16 januari 2025 i Mattila i Värmland

Vi bor i stugor, har nära till skatespåren, kör hundarna och har det trevligt.
Är du elit eller aldrig stått på ett par skidor? Du är lika välkommen oavsett!
Alla kan vara med och vi hjälps åt.

Välkomna att komma in med anmälan senast den 10 december till:
hannah.bergelin@polisen.se

SPTHK:s skyddsläger 2024

I mitten av augusti, när solen lyste som starkast över Karlsborg, genomfördes SPTHK:s årliga skyddsläger. För vissa av oss innebar dessa dagar starten på hösten efter en varm och avkopplande semester, medan andra redan hunnit landa i några veckors arbete. Jag, med relativt kort tid inom hund, lockades till lägret av kollegor som varit på plats föregående år. Det bedyrades att det minsann var ett så lättsamt och avslappnat läger. Därför var det en viss stress som annalkades under presentationsrundan på måndagmorgonen, när den ena SM-deltagaren efter den andra presenterade sig, dessutom tillsammans med nästan ett sekels samlad erfarenhet av hund och tjänst. En suck av lättnad drogs därför när vi delades i två grupper, där SM-ekipagen hamnade i ena gruppen och jag i den andra.

Vår grupps tilldelade skyddsfigurant, Magnus Söderberg, var förmodligen föga imponerad av gruppindelningen. Van att hjälpa ekipagen inför SM fick han nu ta sig an en lite mindre tillrättalagd grupp. Han blev sannolikt inte mer imponerad av oss då han sista dagen ombads plocka av sig både skyddsattiraljer och kläder, för att våra hundar fullt ut skulle få arbeta mot oskyddad figurant.

Vår grupp bestod av Gin med Frasse (region Nord), Olivia med Siri (region Nord), Elin med Tia (region Öst), Johanna med Åke (region Öst) samt jag själv med Radox (region Öst). Samtliga i gruppen hade som mål att vi under de här dagarna ville utveckla hunden i och för tjänsten. För Gin och Olivia stod en uppkörning i D1 för dörren och där fokuserades det på släppanden samt att bygga hunden i korgarbetet. Vi andra körde bland annat bett från bil, långa revirsändande och tidigare nämnda arbete mot passiv och oskyddad figurant. Samtliga ekipage visade på fin utveckling. Uppenbarligen gick även SM-gruppens träning bra, då vi noterade två pallplatser på årets SM. Grattis till fina prestationer, Torbjörn och Niklas!

Jag tror vi alla var väldigt nöjda med årets läger. Utöver toppenträning bjöds vi på trevliga luncher runt om i Karlsborg och på kvällen fanns det tid för såväl ett dopp i Vätterns klara vatten, god mat och dryck som trevligt umgänge med övriga gänget.

Vi vill tacka Magnus för att du stod ut med oss. Trots att vi tvingade av dig

kläderna, och att plåstren på underarmarna blev fler för varje dag, var du otroligt positiv och hjälpsam. Vi vill passa på att säga grattis till en fin karriär och önska dig all lycka som blivande pensionär. Tack för allt du gjort för oss hundförare genom åren!

● **Vid pennan:** Caroline Malmquist

Skyddsläger 2024

På morgonen den 12 augusti samlades vi i den nya hallen i Karlsborg. Elva stycken taggade hundförare samt instruktörerna Johan och Magnus. Karlsborg välkomnade oss med soligt och skönt sensommarväder.

Efter en snabb presentation av oss alla och vad vi ville göra under de dagar vi skulle träna, delades vi upp i två grupper på enklaste sätt. Sedan var det bara att sätta igång med träningen.

Med en uppjord startordning flöt träningen på i ett raskt tempo. Det kändes som man knappt satt undan sin hund, så var det dags att värma upp igen.

En stor behållning av lägret är att se olika ekipage och höra olika vinklar på träningen och hur alla är engagerade i varandras träning.

Gruppen vi var med i hade blandad inriktning, några var presumtiva deltagare till SM där det putsades på olika delar, men även mycket grundträning och utveckling av hundarna genomfördes.

Ett stort värde, med att träna på läger, är den mängd med pass som hinns med. Min erfarenhet från hemmaplan är att det ska hinnas med så mycket på dressyrdagarna att det är svårt att få till den mängden träning.

Första passet blev en inventering av hundarna så att instruktörerna kunde bilda sig en uppfattning om ekipaget.

Som sagt var det full fart under dagen, med en välkommen lunch på golfbanan i Karlsborg.

Efter en dags intensiv träning var vi på gång och hundarna varma. Lite grillning fick avsluta kvällen i det ljumma vädret.

Nästa morgon var det upp och igång. Solen visade sig åter över Karlsborg och man fick leta fram solkräm och keps.

Efter en intensiv jakt på kakorna denna dag, lyckades Magnus få fatt på resterna efter "grupp Johan" och höja blodssockret.

Bra träning under en varm sol gjorde att dagen gick fort, en snabb lunch i solen på Don Tomaso var enda avbrottet och välbehövligt för våra båda figuranter.

Kvällen bjöd på pizza och hundsnack i förläggningen. Många diskussioner fördes om allt från hundmat till tjänst. En rolig del av dessa läger är just denna tid, mellan all hundträning, där man träffar hundförare från andra delar av Sverige. Det är både roligt och utvecklande att höra om hur andra hundförare tränar och jobbar eller bara hur de får ihop sitt hundförarliv med familjen.

Så var det dags för sista dagen med träning. Vi började dagen med kaffe och en kort laget runt där vi tog upp vad vi ville göra under dagen.

Magnus fick offra sig och figga utan kläder då några ville prova att skicka hunden i munkorg på en naken person. Positiv som alltid ställde Magnus gladeligen upp. Johan fick, tvärt emot Magnus, springa runt med bitjackan på i värmen och även han mycket positiv trots att svetten rann. Mellan passen bjöds det på kakor, vatten, kaffe och mer kakor.

Ett stort tack till våra figuranter Johan och Magnus som har en otrolig förmåga att under dessa dagar se till varje ekipage och utveckla precis vad just de behöver. Vi hade diskussioner om bland annat hundens mentala egenskaper och hur detta påverkar ens träning. Något som är mycket roligt med detta skyddsläger är att man kan komma dit oavsett vilken nivå man är på och oavsett vad man vill träna på. En del av deltagarna var där med nyare hundar och ville fila på momenten till D1. Andra var där för att träna för att knipa medalj på SM eller för att utveckla tjänsten.

Varma och trötta styrde både hundar och förare mot våra hemorter, efter ett par givande dagar.

● **Text:** Östgötarna genom Maria E. & Niklas G.

● **Foto:** Anna Erlandsson

Rejsa markerar att spåret fortsätter in genom dörren.

På rätt spår

I förra numret skrev jag om grunderna i spår och nu är det dags att avancera träningen. Spår kan varieras på så många olika sätt och nu är det dags att fundera på vad man har för mål med sin spårträning så man kan lägga upp träningen därefter. Det finns hur många roliga klurigheter som helst när det kommer till spår.

Sätt ett mål

I vilka miljöer ska hunden spåra? Ska hunden markera några föremål eller andra dofter i spåret? Och i så fall vilka? Är det tappade föremål från en försvunnen person? Eller blodfläckar från ett skadeskjutet djur? Eller narkotiska preparat som någon gått ut och gömt? Ska hunden markera att spåret tar slut? Till exempel om per-

sonen, som hunden, spårar hoppat in i en bil och åkt iväg eller markera vid en stängd dörr. Ska hunden spåra inne i stan bland en massa folk och andra hundar? Om spårläggaren korsat spåret själv, ska hunden spåra hela spåret eller ska hunden ta det färskare korsande spåret? Letar man efter en försvunnen person, till exempel där det är viktigt att personen hittas så fort som möjligt, lär jag hunden att ta det färskaste spåret efter personen. Att hunden följer hela spåret är oviktigt.

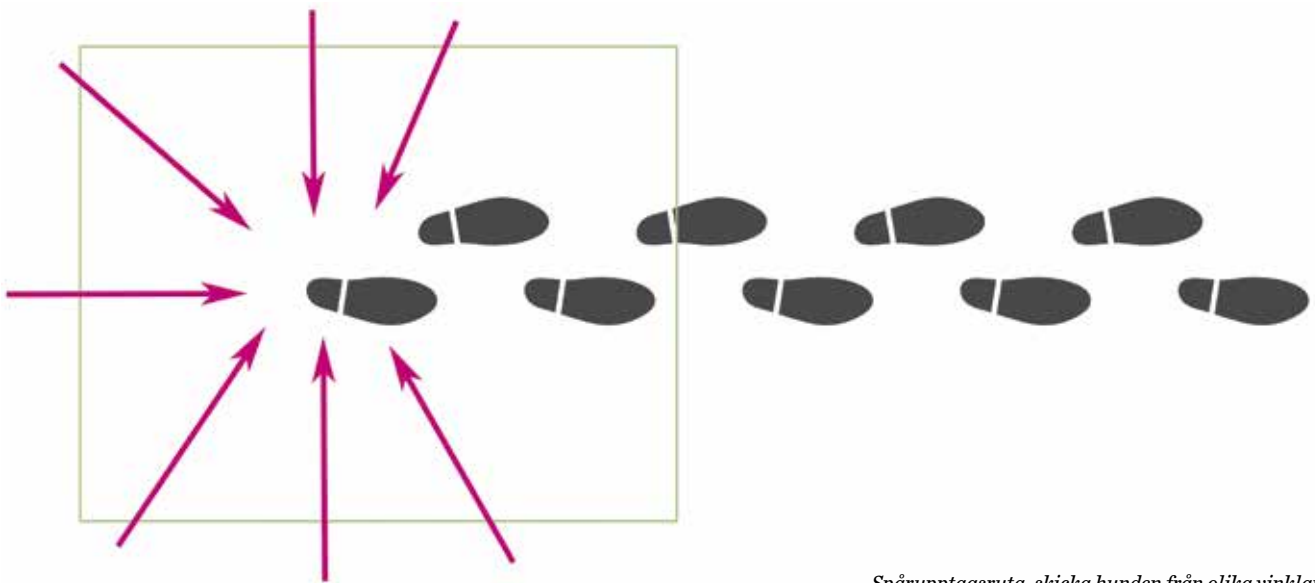
Lär dig läsa hunden

Var uppmärksam under spårträningen så du lär dig läsa hunden, hur ser den ut när den är på rätt spår och hur ser den ut när den tappat spåret? Behöver den göra stora ringningar för att

hitta tillbaka till spåret igen? Märks det någon skillnad på hunden när ligg-tiden är äldre eller när ni spårar på olika underlag?

Olika underlag

Det finns en mängd olika underlag och de har alla olika svårighetsgrad. Men vad som är lätt eller svårt kan bara hunden avgöra. Vissa hundar tycker att hårda underlag är hur enkelt som helst och vissa tycker att det är jättesvårt. Vatten kan vara ett klurigt underlag då det rör sig och ändrar doft-bilden. Min tidigare hund älskade att spåra i vatten och hade absolut inga problem med det. Det enklaste sättet att lära in ett nytt underlag är att börja spåret på ett underlag som hunden är van vid och kan. Gå sedan ut på ett

Spårupptagsruta, skicka hunden från olika vinklar.

nytt underlag och ha gärna ett föremål för hunden att markera några steg ut på det nya underlaget. Får hunden stora svårigheter med ett underlag, träna det separat. Lägg inget spår på underlaget utan gör ett sök istället så hunden lär sig att använda nosen på underlaget för att hitta ett föremål att markera. När det gäller vatten så ta ett föremål som sjunker och inte flyter på ytan så hunden kan gå på synen. Gör ett sök i till exempel en vattenpöl eller fyll upp vatten i burkar. I en av burkarna ligger föremålet. Man kan, om man vill, använda sig av tesilar, men se till att plantera ut flera tesilar och endast rätt doft i en av dem. Till exempel att det ligger en bit röd kong i ena tesilen om hunden är van att söka efter röd kong.

Förutom att spåra på olika underlag är det viktigt att spåra i olika väder så hunden vänjer sig vid det. Vädret påverkar doftbildningen för hunden och det är stor skillnad på att spåra en solig sommardag jämfört med en kall vinterdag i snöstorm.

Spårupptag

Om hunden har stort värde för att spåra brukar spårupptag inte vara några problem. Ska hunden markera spårstarten på något sätt (till exempel sätta sig ner så lär in sittkommandot separat). När hunden hittar spåret, ge sittkommandot och belöna hunden. Lägg många korta spår och belöna ba-

ra själva starten och att hunden följer spåret åt rätt håll. Om man vill kan man märka upp en ruta och hoppa in i rutan så spåret startar mitt i och inte från kanten. Skicka hunden från olika håll så den lär sig hitta spåret från alla möjliga vinklar. Vill man inte att hunden ska markera starten gäller det att man kan läsa sin hund och se när den hittat spåret och belöna det.

Störningar är bra att överträna för det ökar hundens förståelse och gör den mer säker på uppgiften.

Störningar

Störningar är bra att överträna för det ökar hundens förståelse och gör den mer säker på uppgiften. Även här är det hunden som bestämmer vad som är en störning så det gäller att känna sin hund. För jakthunden kan korsande spår av vilt vara en stor störning,

för en okastrerad hanhund kan löptiksdoft vara en stor störning och har man en matglad hund kan mat vara svårt att låta bli. Är målet att spåra i skarpt läge med hunden får man vara beredd på det mesta, både när det gäller miljö, underlag och störningar. Löptikar finns överallt, även i skogen, samma med matrester, viltgifter och så vidare. Man kan antingen plantera ut störningar utmed spåret eller lägga korsande spår rakt över spåret. Var noga med att markera ut så du vet exakt var de korsande spåren är och se till att de korsande spåren är äldre än det riktiga spåret i början.

När det gäller mat, löptiksdofter och den typen av störningar så plantera ut de i till exempel burkar vid sidan av spåret. Hunden känner doften av störningen, men kommer inte åt det. Målet är att hunden ska kunna spåra över och förbi matrester, löptikar, bajs och alla möjliga goda dofter, men börja enkelt så hunden lyckas och lär sig leken. När dofterna är i burkar är det enkelt att lära hunden att det lönar sig inte att falla för frestelser, det enda som lönar sig är att fortsätta med uppgiften och spåra vidare. Tänk på att hunden ska se det som en rolig utmaning och lek så börja inte med de svåraste störningarna.

Använd störningarna som belöning

Ett smidigt sätt att få värdeöverföring till spåret är att när hunden spå-

Rejsa spårar förbi en utlagd störning, i detta fallet en död fågel.

rat förbi en störning, ge brytsignal och skicka hunden till störningen så den får det som belöning. Inte varje gång, men då och då så att hunden inte kan räkna ut innan om den kommer få störningen som belöning eller inte.

Smeller

En smeller är något som hunden luktar på från den individen hunden ska spåra upp. Används framför allt vid ID-spår där man letar efter en speciell individ. Kan vara en människa, hund, katt eller annat djur. Till ID-spår behöver man hjälp av en annan spårläggare som lägger spåret. Ska hunden endast spåra djur, använd många djur som spårläggare. Det enklaste sättet i början är att göra en inkallning med djuret som ska vara spårläggare och använda det som själva spåret. Lagg päls från djuret i en burk och sträck fram burken till hunden. Är djuret pälslost kan man gnugga en bomullstuss mot djuret och sen låta hunden nosa på bomullstussen. När hunden luktar på smellern skickar man på hunden på spåret. För att vara säker på att hunden tar rätt spår kan man lägga andra

spår i närheten, av andra spårläggare, så hunden måste göra ett val och välja rätt individ.

”

Hundar är duktiga på att räkna ut saker och ting för att kunna ta genvägar och fuska och det ska man undvika.

Spåra över vägen

En vanlig fälla många hamnar i är att hunden snabbt lär sig att när man kommer fram till en väg så fortsätter spåret på andra sidan. Hunden slutar spåra, höjer nosen och skyndar sig över till andra sidan för att fortsätta spåra där. För att undvika detta kan man vara noga med i början att spåret inte går rakt över vägen. Man kan

till exempel ta något steg ut på vägen, och sedan göra en vinkel mitt på vägen en bit, innan man vinklar av till andra sidan. Ett annat alternativ är att gå ut några steg på vägen och sedan vinkla tillbaka till samma sida man kom ifrån och inte korsa vägen över huvud taget. Hundar är duktiga på att räkna ut saker och ting för att kunna ta genvägar och fuska och det ska man undvika. I skarpt läge är det en massa slöseri med tid och energi om hunden gissar sig fram och tappar spåret.

Spåra med två hundar

Är spåren långa kan det vara bra att ha med sig en extra hund så hundarna får en chans att vila. Detta kräver att man har en medhjälpare som går bakom med hunden som vilar (alternativt att man lär hundarna att gå bakom på kommando). Den spårande hunden går först med föraren och den vilande hunden håller sig bakom och promenerar lugnt efter, medan den väntar på sin tur. Vid byte av spårhund ger man en brytsignal och passar på att vätska upp hundarna innan nästa hund görs redo att få på sig spårutrustningen.

● **Text & foto:** Maria Kvist

Varför bli medlem?

Bli medlem i din lokala tjänstehundklubb, som sköter kommunikationen med styrelsen i Polisens Hundförarförbund, PHF, vid olika frågor. Som medlem bidrar du till en sund utveckling av svensk polishund genom att vara organiserad.

Har du frågor så vänd dig med fördel till Hannah Bergelin, som är medlemsansvarig: hannah.bergelin@polisen.se eller 0725-78 98 62

I PHF:s regi träffas man vid tävlingar och olika läger för utbyte av erfarenheter, för att lära känna andra hundförare i olika regioner i vårt avlånga land, men framför allt för att ha väldigt roligt tillsammans.

Årligen kan man söka ett stipendium från Polisens Hundförarförbud, och erhålla max 10 000 kronor per sökande och år. Stipendiet är instiftat för att stimulera kompetensutveckling och kunskandet för förbundets medlemmar.

Som medlem får du även tillgång till tidningen Polishunden som är en mycket populär tidskrift, som kommer ut 5 gånger/år. Som medlem kan du även läsa tidningen via hemsidan www.polishunden.se och ta del av annan bra information.

PHF har också samkvämslokaler i Karlsborg som nyttjas flitigt. Dessa lokaler har nyligen blivit uppfräschade och nya aktiviteter att göra har tillkommit.

FLER ARTIKLAR TILL TIDNINGEN!

Skriv och berätta om din dag på jobbet, eller varför inte skicka in det som läggs upp på Facebook och som är en längre text.

Glöm inte att skicka med några högupplösta bilder också.

Ta kontakt med redaktionen: polishundred@gmail.com

Nästa deadline är 28 oktober 2024!

Frågor om hundens hälsa

● Besvarade av Ylva Trygger, leg veterinär

1. Vilken decibel är skadlig för hundens öron och hur märker man om en ljudnivå är skadlig för en hund?

Höga ljudtrauma har blivit allt vanligare hos både djur och människor. Exponering av höga ljud kan ge tillfälliga eller permanenta skador på hörseln. Om exponeringen bara varar en kort tid kan hörseln ofta återhämta sig, men om exponeringen upprepas eller sker under längre perioder riskerar individen att få permanenta skador. Hörselnedsättning orsakad av trauma kan inte bara skada hårcellerna utan även trumhinnan samt att det kan uppstå sprickor eller störningar på hörselbenen.

Människor inom yrken där vapen används eller som utsätts för andra ljud över 85 dB är i riskzon för hörselnedsättning och bör därför använda skyddsutrustning. Även hundar som utsätts för ljud över dessa gränser bör på motsvarande sätt anses riskera att få bestående skador på sin hörsel.

Hörselnedsättning kan bli problematiskt både för förare och hunden. Hundar med hörselnedsättning kan få

svårt att koncentrera sig, vilket kan leda till kommunikationsmissar mellan förare och hund. Hundar som har svårt med lokalisering av ljud, kan påvisa ett förvirrat beteende. Hur situationen påverkar hunden är svårt att veta, men det skulle kunna resultera i minskad kommunikation med omgivningen vilket skulle kunna skapa stress hos hunden.

En successiv hörselnedsättning hos vuxna hundar blir oftast inte upptäckt innan en markant förlust av hörseln har skett. Ett tecken på det är att hunden inte reagerar vid inkallning. Vid enkelsidig hörselnedsättning kan hunden visa svårigheter med att lokalisera ljudkällor, men kan oftast kompensera och anpassa sig till situationen. Ägare till hundar med hörselnedsättning kan upptäcka att nya eller annorlunda beteenden uppkommer, exempelvis att hunden lätt distraheras, sover mycket, är svår att väcka, visar aggression, håller sig på avstånd eller verkar förvirrad.

Information från Nationella Polishundtjänsten

Nedan kommer ett axplock över det som hänt på Nationella Polishundtjänsten (NPHT) i Karlsborg under maj och fram till och med augusti.

Sommaren har varit lugn med enstaka boende i förläggningen. Pelle Karlsson, på NPHT, gick i pension efter 50 år som polis. Det blev en pampig avtackning som vi hade i nya dressyrhallen. Pelle avtackades av ett 50-tal personer, flera av dessa var gamla kollegor som han jobbat ihop med tidigare.

Grundkurs

Grundkursen hundförare gick in på sina sista block. Kursens avslutning är vecka 20.

Ny grundkurs för hundförare med 16 elever startade v.34. Dessa elever har en spännande och rolig tid framför sig tillsammans med sina hundar.

Nya medarbetare

Ann Brinck, som tidigare arbetat på Tullen, har installerat sig och hon är en stor tillgång för verksamheten då hon även är kemist i botten.

Hans Norberg, region Mitt påbörjar sin anställning hos oss i augusti. Janne Borggren, region Syd, ersätter Magnus Ehrlin, som provar ny tjänst på Försvarsmakten.

Återvändarna

Det har varit nio så kallade återvändare – hundförare som fått en FM-hund och som är i slutet av sin provperiod med hunden kommer till NPHT för slutlig utvärdering.

FM-tester

Vecka 20 testades nio hundar på Försvarsmaktens hundtjänstenhet (FHTE) i Märsta. Vecka 23 var det tester i Karlsborg.

Vecka 34 testas 17 hundar på FHTE i Märsta och vecka 34 testas 13 hundar på NPHT i Karlsborg.

Väktarprov

Flera väktarprov genomfördes under perioden.

APM

Har genomfört på arbetsplatsen.

PHF Skyddsläger

Vecka 33 hade Polisens Hundförarförbund skyddsläger i tre dagar. Elva deltagare uppdelade i två grupper.

Dressörutbildning

FM-dressörutbildning där Lasse E från oss utbildade, körde på sin utbildning i två veckor.

Nya hundar i tjänst from mars tom. augusti 2024

Under perioden har 51 nya polishundar godkänts för att nu kunna börja arbeta "skarpt" ute i verkligheten.

- Försvarsmaktens Odesse, schäferhund. Roffe B., region Väst, narkotika/vapensökhund.
- Försvarsmaktens Saint, schäferhund. Max H., region Syd, patrullhund.
- Försvarsmaktens Nubbe, schäferhund. Anders K., region Stockholm, patrullhund
- Red Cherry's Dax. "DEX", malinois. Nathalie., region Väst, patrullhund
- Ulvgaist Hekla, malinois. Charlie H., region Bergslagen, patrullhund.
- Försvarsmaktens Rexor, schäferhund. Erik W., region Mitt, patrullhund.
- Divahedens Sid, schäferhund. Robin K., region Väst, sedelsök.
- Försvarsmaktens Santo, schäferhund. Hampus N., region Syd, patrullhund.
- Försvarsmaktens POM, schäferhund. Daniel G., region Stockholm, patrullhund.
- Warrior of Soul Saturno, malinois. Mikael N., region Stockholm, specialsök.
- Ullhedens Jippie, malinois. Caroline H., region Mitt, patrullhund narkotika/vapensök.
- Miller vom Scandinavian, schäferhund. Patrik S., region Mitt, narkotika/vapensök.
- Kustmarken's Yasmin, schäferhund. Sandra B., region Väst, BPU specialsök.
- Krokasmedens Ö-Bolt, malinois.

Magnus R., region Väst, BPU specialsök.

- Blåfjellåsens Mikke, labrador. Anders G., region Väst, specialsök.
- Lymmels Okey "Peps", cocker spaniel. Mats P, specialsök.
- Athenagårdens Yva, schäferhund. Johan S., region Nord, patrullhund.
- Försvarsmaktens Senco, schäferhund. Jörgen S., region Nord, patrullhund.
- Försvarsmaktens Joana (Jolly), schäferhund. Mikael H., region Väst, kriminalsök.
- Försvarsmaktens Selko, schäferhund. Jakob J., region Mitt, patrullhund.
- Mi-Jos Ökänd (Kenta), schäferhund. Jens K., region Mitt, patrullhund.
- Försvarsmaktens Saxel (Axel), schäferhund., region Mitt Patrullhund.
- Alba. Anna L., region Bergslagen, specialsök.
- Terrorzone Önska, malinois. Niklas L., region Mitt, specialsök narkotika/vapensök.
- Nydalas Amigo, malinois. Jesper B., region Syd.
- Försvarsmaktens Shake, schäferhund. Jenny M., region Mitt, patrullhund.
- Sniffer's Ecco, schäferhund. Rasmus C., region Öst, patrullhund.
- Skummarängens Apache Express, labrador retriever. Anne H., region Nord, specialsök narkotika/vapensök.
- Försvarsmaktens Sabel, schäferhund. David J., region Stockholm, patrullhund.
- Mi-Jos Öjje, schäferhund. Nicklas C., region Stockholm, patrullhund.
- Försvarsmaktens Sid, schäferhund. Jesper W., region Stockholm, patrullhund.
- Bruksmarkens Änja, schäferhund. Johan A., region Stockholm, patrullhund.
- Mi-Jos Ulrika, schäferhund. Johanna, region Syd, patrullhund, tillägg narkotika/vapensök.
- Försvarsmaktens Pincho, schäferhund. Freddy H., region Syd, patrullhund, tillägg narkotika/vapensök.
- Försvarsmaktens Serta, schäferhund. Tim N., region Syd, patrullhund.

- Krogstorps Sky, schäferhund. Hanna V., region Nord, patrullhund.
- Försvarsmaktens Serak, schäferhund. Åsa H., region Nord, patrullhund.
- Noordhgårdens Unna (Jackie), schäferhund. Joakim B., region Väst, patrullhund.
- Krokasmedens Gwen, malinois. Jacob U., region Bergslagen, patrullhund.
- Buzzkills Drago, malinois. Gustav K., region Mitt, patrullhund.
- Försvarsmaktens Shanti, schäferhund. Jon M., region Syd, patrullhund.
- Brindle Falk, malinois. Niklas S., region Bergslagen, patrullhund.
- Brindle Ghyla, Holländsk herdehund. Kent H., region Bergslagen.
- Försvarsmaktens Sento, schäferhund. Mattias P., region Nord.
- Troya vom Falkay's Hof. Martin Å., region Bergslagen, patrullhund.
- Blackneck's Qvittra, malinois. Alice., region Mitt, patrullhund.
- Aspirants Pazz, schäferhund. Magnus E., region Stockholm, patrullhund.
- Försvarsmaktens Rantik, schäferhund. Fredrik V., region Stockholm, patrullhund.
- Krokasmedens Gulla, malinois. Richard H., region Bergslagen, patrullhund.
- Noordhgårdens Undra ("Indra"), schäferhund. David J., region Väst, patrullhund.
- Noordhgårdens Quando, schäferhund. Andreas V., region Väst, specialsök narkotika/vapensök.

● **Text:** Magnus Söderberg, Nationella Polishundtjänsten

● **Foto:** Anna Erlandsson

Årsmöte

Polisens Hundförärförbund

Linköping – september 2024

Närvarande: 14 delegater

- §1 Ordförande förklarar årsmötet öppnat.
- §2 Till årsmötesordförande valdes Johan Petersson.
- §3 Till årsmötessekreterare valdes Anna Rydén.
- §4 Mötet godkände årsmötets behöriga utlysning.
- §5 Årsmötet godkände dagordningen.
- §6 Till att justera protokollet valdes Torbjörn Hansen, region Syd och Fredrik Lindqvist, region Syd.
- §7 Delegaterna läste igenom årsberättelsen och godkände denna.
- §8 Föredragande Johan Petersson, revisionsberättelsen godkändes.
- §9 Årsmötet beslutade att bevilja ansvarsfrihet för den tiden revisionen omfattar.
- §10 Den föreslagna budgeten godkändes.

§11 Medlemsavgiften blir oförändrad.

- §12 Stadgeenliga val:
- A/ Ordförande 1 år Johan Petersson, region Väst
B/ Kassör 2 år Mimmi Lindgren, region Öst
C/ Ledamot 2 år (tillika v. ordf.) Hannah Bergelin, region Väst
D/ Suppleant 2 år Carl Tyllström, region Bergslagen
E/ Revisorer 1 år Anne Hamrin, region Nord
Åsa Hemphälä, region Nord
F/ Revisorsupp. 1 år Elin Bålefalk, region Väst
Martin Schröder, region Väst

Representanter i NPHU 2 år (utsedda av styrelsen)
Johan Petersson, region Öst
Magnus Söderberg, region Väst

§13 En motion har inkommit till årsmötet. Bifalles.

§14 Ordförande avslutade årsmötet.

Ordförande
Johan Petersson
Region Väst

Sekreterare
Anna Rydén
Region Väst

Justeringsman
Torbjörn Hansen
Region Syd

Justeringsman
Fredrik Lindqvist
Region Syd

Årsberättelse för Polisens Hundförarförbund 2023 – 2024

Styrelse

Ordförande	Johan Petersson	region Väst
V. ordförande	Hannah Bergelin	region Väst
Kassör	Mimmi Lindgren	region Öst
Sekreterare	Anna Rydén	region Väst
Ledamot	Peter Lindberg	region Stockholm
Suppleant	Elin Åström	region Nord
Suppleant	Magnus Söderberg	region Väst

Medlemmar

Polisens Hundförarförbund har under verksamhetsåret bestått av både aktiva och passiva medlemmar, ca 450 st.

Hannah Bergelin har gjort ett gediget arbete med att uppdatera förbundets medlemsregister.

Förbundet har haft fem protokollförda möten.

Nordisk Polishundunion

I Nordisk Polishundunion har Sverige representerats av Johan Petersson samt Magnus Söderberg. NPHU har under verksamhetsåret haft två protokollförda möten.

Tidningen Polishunden

Redaktionen har gjort ett fullgott arbete med att göra tidningen innehållsrik och läsvärd. Tidningen är till för medlemmarna och är beroende av Era insända artiklar, så fortsätt att bidra med era erfarenheter från vardagen. Glöm inte heller bort vår hemsida polishunden.se.

Lägerverksamhet

Polisens Hundförarförbund har under verksamhetsåret genomfört två läger. Draghundsläget på Långberget samt skyddshundläget i Karlsborg.

Årets Polishund 2023

Polisens Hundförarförbund GRATULERAR *Krogstorps Sky* med förare *Magnus Stenilja*, region Väst till utnämningen.

Tävlingar

Sommar SM avgjordes i Halmstad med Andrea Hardie och Halmstads brukshundklubb som arrangör.

Vinter SM ställdes in då det blev för få anmälda.

Uttagningstävlingen i narkotika genomfördes i Karlsborg med hundförarförbundets styrelse som arrangör.

Nordiska Mästerskapen avgjordes i Stavanger, Norge.

Sommar SM:

1. Jonny Pettersson, Blackneck's C'Kaos "Nicke", reg. Väst
2. Robin Kankare, Divahedens Sid, region Väst
3. Robert Olsson, Försvarsmaktens Ofir, reg. Väst.

Vinter SM:

Inställt då det var för få anmälda.

Narkotika uttagningstävling:

1. Joakim Larsson, Thor, region Nord
2. Mimmi Lindgren, Segervitrings Disco, region Öst
3. Robin Kankare, Divahedens Sid, region Väst

NM – Lag:

1. Norge
2. Sverige
3. Danmark

Laget bestod av Jonny Pettersson, Robin Kankare samt Carl Tyllström i patrullhundklassen och Joakim Larsson och Mimmi Lindgren i narkotikahundklassen. Ingen bombhundklass deltog i år.

Med från Sverige var även domarna Johan Petersson, Peter Lindberg och Magnus Söderberg.

Lagledarna var Hannah Bergelin för patrullhundarna och Anna Rydén för sökhundarna.

Avslutning

Styrelsen vill rikta ett speciellt tack till alla som ställt upp för vår verksamhet det gångna året.

Stort tack!

Johan Petersson
Ordförande

Hannah Bergelin
Vice Ordförande

Mimmi Lindgren
Kassör

Magnus Söderberg
Sekreterare

Peter Lindberg
Ledamot

Anna Rydén
Suppleant

Elin Åström
Suppleant

Styrelsemöte

Polisens Hundförarförbund

18 juni 2024

Närvarande via telefon

Johan Petersson, Ordf.
Magnus Söderberg, Sekr.
Merit (Mimmi) Lindgren, Kassör
Peter Lindberg, Ledamot

Hannah Bergelin, Vice ordf.
Anna Rydén, Suppl.
Elin Åström, Suppl.

§1 Mötet öppnas

Johan Petersson öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

Två nya godkända B-domare, Petter Fransson och Hanna Högström.

§2 Dagordning

Johan gick igenom dagordningen.

§10 Profileringsartiklar

Inget nytt.

§3 Föregående protokoll

Styrelsen gick igenom föregående styrelsemötesprotokoll vilket godkändes.

§11 Rollfördelning styrelsen

Draghundslägre: Hannah Bergelin

Vinter SM: Elin Åström

Narkotikauttagningstävling: Styrelsen

Nordiska Mästerskapen: Styrelsen

Skyddslägre: Magnus Söderberg

Sommar SM: Styrelsen

Arrangörspärm SM: Magnus Söderberg, Peter Lindberg

NPHU: Johan Petersson, Magnus Söderberg

Domarutbildning: Peter Lindberg

Årets polishund: Johan Petersson

Medlemsansvarig: Hannah Bergelin

Kontakt med InformationsMedia:

Johan Petersson, Magnus Söderberg, Mimmi Lindgren

Lokalerna i Karlsborg:

Johan Petersson, Magnus Söderberg

Det ska väljas in en ersättare för Magnus S på årsmötet.

§4 Ekonomi

Mimmi Lindgren informerade om förbundets ekonomi som för tillfället får anses som god. Inväntar fortfarande redovisning från Nordiska mästerskapen.

§5 Hemsidan/tidningen Polishunden samt medlemsregistret

InformationsMedia har löst så att sista numret alltid är låst för icke medlemmar.

§6 Stipendier

En ansökan har inkommit och den bifalles. Stipendiet betalas ut när resan och artikeln är skriven. Hannah meddelar den utvalde.

§7 Narkotikauttagningstävling

Diskussion om att ändra reglerna för att få SM status.

§12 Övrigt

Arbetet med donationen flyter fortfarande på.

§8 Nordiska Mästerskapen

NM för 2025 kommer att arrangeras i Värnamo. Oklart om bombhundförare kommer att delta.

§13 Nästa möte

29 aug–1 sept i Lidköping (*Blev aldrig av/red:s anm.*)

§9 Sommar SM

Arrangör för SM 2024 blir Lidköpings BK. Den är 29 aug–1 sept. Känns som att allt är under kontroll.

Johan och Magnus från styrelsen kommer att döma under SM. En i varje domarpar måste vara provledare för att man ska kunna tillgodoräkna sig resultatet.

§14 Mötet avslutat

● Mötessekreterare
Anna Rydén